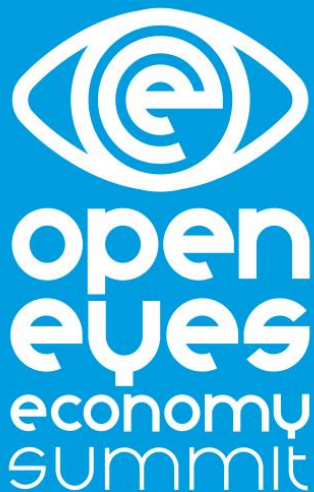

Jerzy Hausner

Odpowiedzialność branży finansowej za dobro wspólne

Opracowanie graficzne: Karolina Wróblewska-Leśniak

RAPORT WORLD ECONOMIC FORUM 2017

pięć największych globalnych ryzyk

A: pod względem prawdopodobieństwa wystąpienia

- Ekstremalne wydarzenia pogodowe (*extreme weather events*)
- Wymuszone migracje wielkiej skali (*large-scale involuntary migration*)
- Wielkie katastrofy naturalne (*major natural disasters*)
- Ataki terrorystyczne wielkiej skali (*large-scale terrorist attacks*)
- Masowe incydenty oszustw i kradzieży danych (*massive incident of data fraud/theft*)

RAPORT WORLD ECONOMIC FORUM 2017

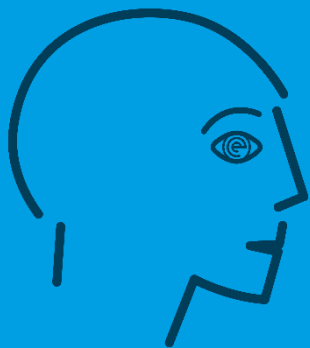
pięć największych globalnych ryzyk

B: pod względem skali konsekwencji (*in terms of impact*)

- Broń masowego rażenia (*weapons of mass destruction*)
- Ekstremalne wydarzenia pogodowe (*extreme weather events*)
- Kryzysy wodne (*water crises*)
- Wielkie katastrofy naturalne (*major natural disasters*)
- Niepowodzenie działań w zakresie zapobiegania zmianom klimatu oraz w zakresie migracji i adaptacji (*failure of climate-change, migration and adaptation*)

Możliwości i zagrożenia

Autorzy Raportu podkreślają, że wiele z tych – powszechnie dostrzeganych – ekonomicznych, społecznych i politycznych ryzyk wynika z funkcjonowania **rynkowego kapitalizmu**

Postulują większą dbałość o solidarność i **kształtowanie długofalowego myślenia o rynku**. Co wiąże się między innymi z tym, aby dostrzegać w technologiach **IV rewolucji przemysłowej** nie tylko **możliwości, ale także zagrożenia**

KRYTYCZNYM PROBLEMEM KAPITALIZMU JEST ROZERWANIE ZWIĄZKU MIĘDZY RYNKIEM I WARTOŚCIAMI.

Przejawy podważania aksjonormatywnych fundamentów gospodarki rynkowej mnożą się – **np. funkcjonowanie rynku kapitałowego.**

Czy zerwanie więzi między rynkiem i wartościami jest nieuchronne i wynika z natury rynku, czy też to następstwo określonego modelu gospodarki rynkowej?

Kapitalizm kwartalny

- krótkookresowa orientacja działalności gospodarczej
- każdy dłuższy okres w funkcjonowaniu firmy jest rozumiany jako seria krótszych okresów
- **krótkowzroczność to wada nabyta będąca pochodną wąskowzroczności**
- zdolność firmy do wytwarzania wartości i wartość firmy została zrównana z zyskiem, który jest rozliczany w nie dłuższym niż rok okresie

Kapitalizm kwartalny

„Zasadniczo nie jesteśmy przywiązani do niczego co miałoby roczny horyzont. Sedno w tym, że w erze cyfrowej odczekanie roku, aby coś się zadziało jest dziwactwem”

Jeff Immelt
CEO General Electric

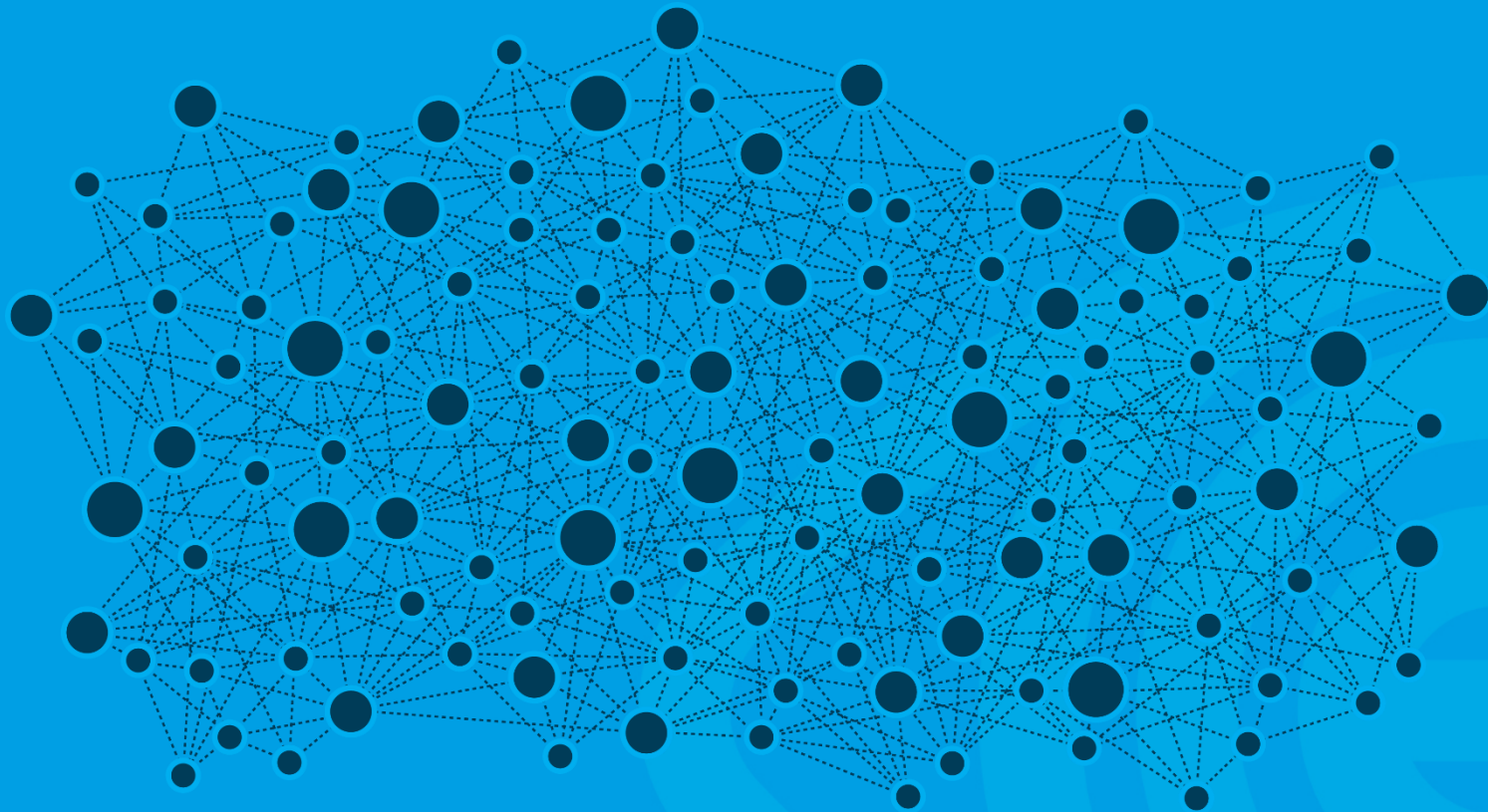

Gospodarka oportunistyczna

- the business of business is business
- oportunizm jako dominująca orientacja większości firm rodzi specyficzny typ współzależności
- generuje on pole grawitacyjne oportunistycznej gry rynkowej
- jeśli zwycięzca bierze wszystko to gra jest niepodtrzymywalna i prowadzi do gospodarowania rabunkowego
- elastyczność przede wszystkim
- ekspansja przestrzenna i kompresja czasu

Pole grawitacyjne oportunistycznej gry rynkowej

Dwa rodzaje współzależności

- współzależność eksploatacyjna – synchroniczna
- współzależność rozwojowa – diachroniczna

Oportunizm rodzi współzależność eksploatacyjną. Tylko relacyjność (partnerstwo) generuje współzależność rozwojową. Ta druga ma diachroniczny charakter. Nie sprowadza się do powtarzalnych sprzężeń synchronicznych. Nie jest tylko prostą, powtarzalną i schematyczną interaktywnością, ale nieustającym przeobrażeniem się jej uczestników. Ma jednocześnie wymiar przestrzenny i czasowy. Tworzy specyficzną społeczną czaso-przestrzeń.

Dlaczego tempo wzrostu akcji kredytowej **było szybsze** niż tempo wzrostu PKB?

- **Gdyby** kredyty **hipoteczne** były **finansowane z oszczędności** to ich wielkość **rosłaby wraz** ze zwiększaniem się **PKB**.
- **W rzeczywistości** duża część kredytów hipotecznych została **sfinansowana krótkoterminowymi pożyczkami międzybankowymi** wykreowanymi między innymi na rynku **repo**.

Źródło: Andrzej Sławiński, Na ile poglądy głównego nurtu ekonomii ..., 2017

System finansowy w podręcznikach do *makro*

Źródło: Andrzej Sławiński, Na ile poglądy głównego nurtu ekonomii ..., 2017

Bank centralny

Rezerwy
walutowe

Rezerwy

Gotówka

Banki komercyjne

Rezerwy

Kredyty

Pieniądz
depozytowy

System finansowy w rzeczywistości

Banki inwestycyjne

Portfel
tradingowy

Finansowanie
krótko-
terminowe

Shadow banks

ABS
(obligacje)

Finansowanie
krótko-
terminowe

Fundusze arbitrażowe

Portfel
tradingowy

Finansowanie
krótko-
terminowe

Instytucje pożyczające aktywa:
banki centralne,
fundusze emerytalne, towarzystwa
ubezpieczeniowe

Rynek repo
Securities
lending
Rehypothecation

Bank centralny

Rezerwy
walutowe

Rezerwy

Gotówka

Banki komercyjne

Rezerwy

Kredyty

Pieniądz
depozytowy

Duże przedsiębiorstwa

Nadmiar
oszczędności

Fundusze inwestycyjne

Scentrali-
zowany
zapas gotówki

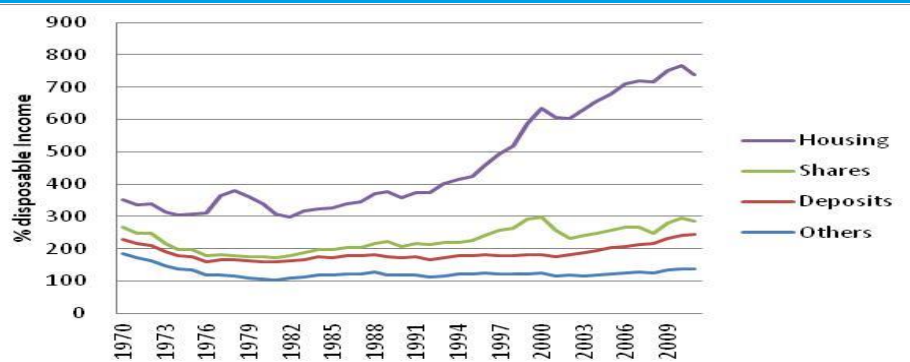
Dlaczego depozyty kreowane *ex nihilo* na rynku *repo* są akceptowane w rozliczeniach międzybankowych na równi z płynnymi rezerwami kreowanymi przez bank centralny?

Źródło: Andrzej Sławiński, Na ile poglądy głównego nurtu ekonomii ..., 2017

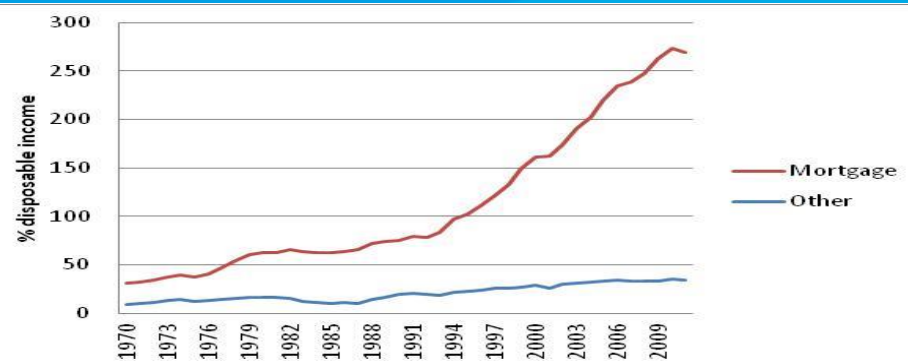

Financial dependence: consumers Netherlands

Assets

Debts

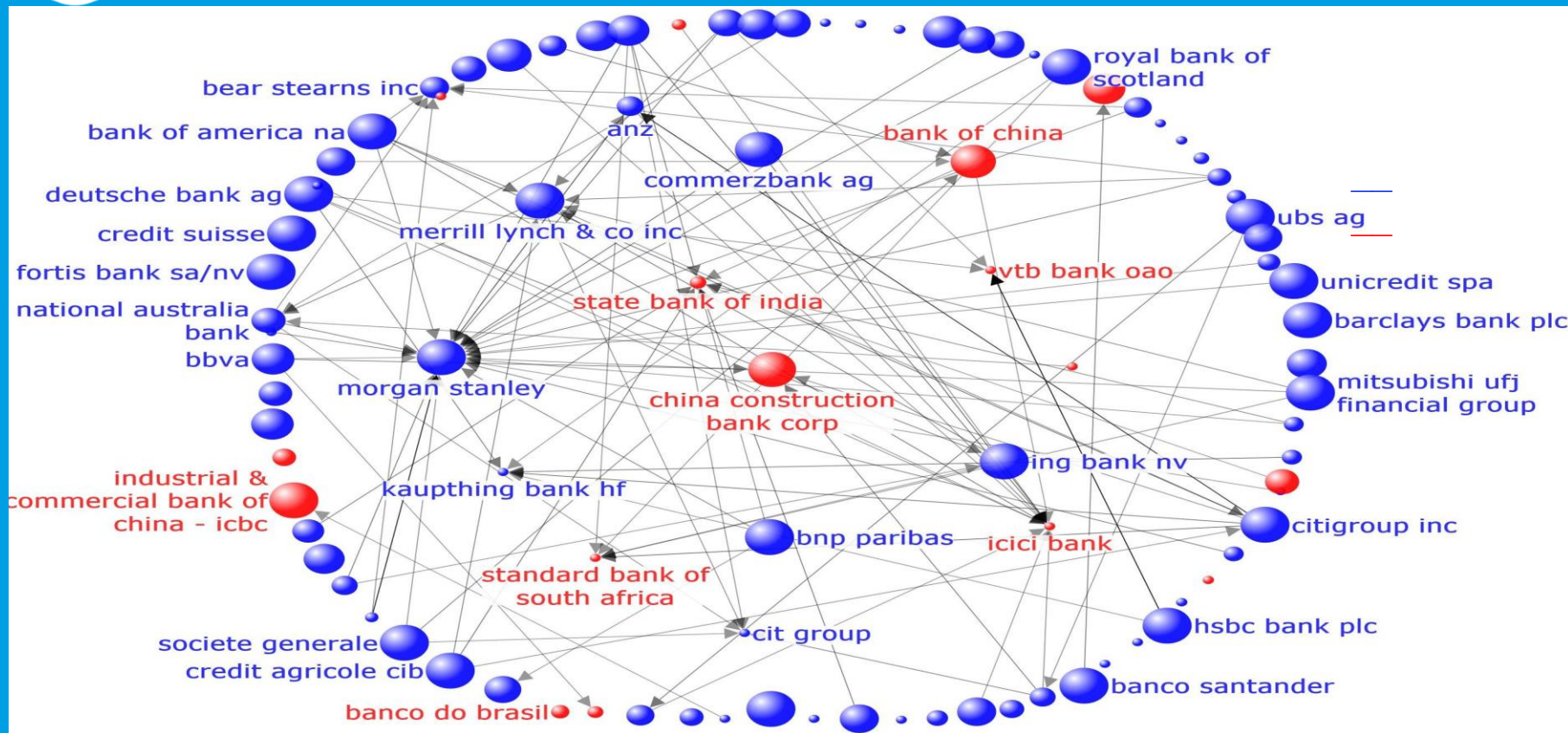

Source: CPB (2012)

Key challenge: financialization of society – how to reduce dependence and vulnerability vis-a-vis financial sphere?

And complexity mushroomed – 2002

Challenges for stability and regulation

Effect of information technology

- Via deepening of financial markets and financial innovations: ‘extreme’ tradability and ‘changeability’
 - Risk profile can be changed instantaneously...
 - Institutions and markets more and more intertwined

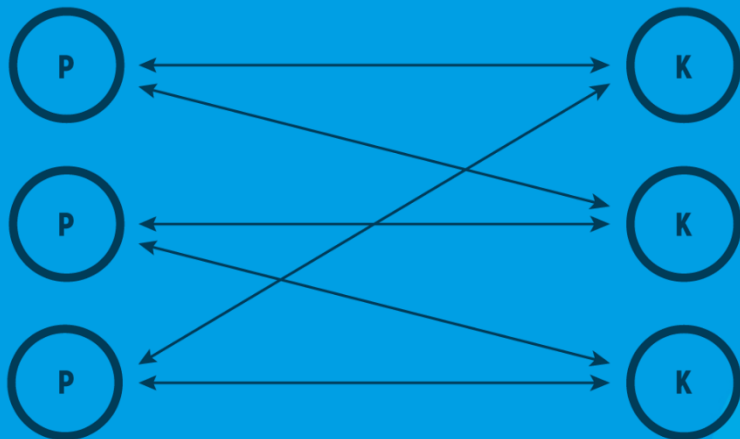
Risks via

- Opportunistic behavior
- Herding behavior (collective euphoria...)
- Amplification of risk via interbank and financial market linkages

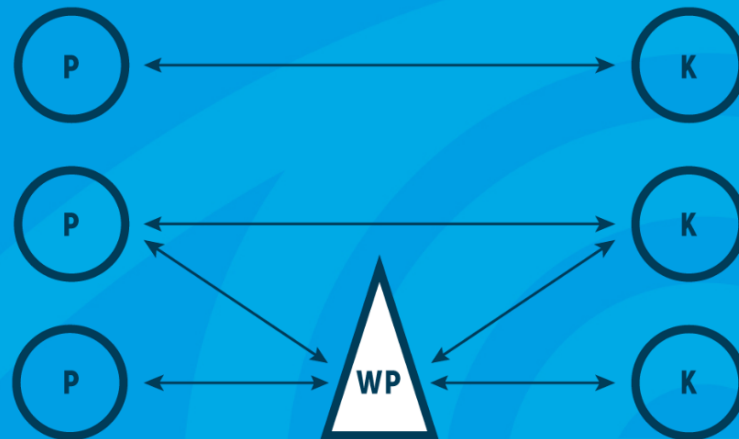

Wyłanianie się globalnych wirtualnych platform usługowych

FAZA WYJŚCIOWA

FAZA PRZEJŚCIOWA

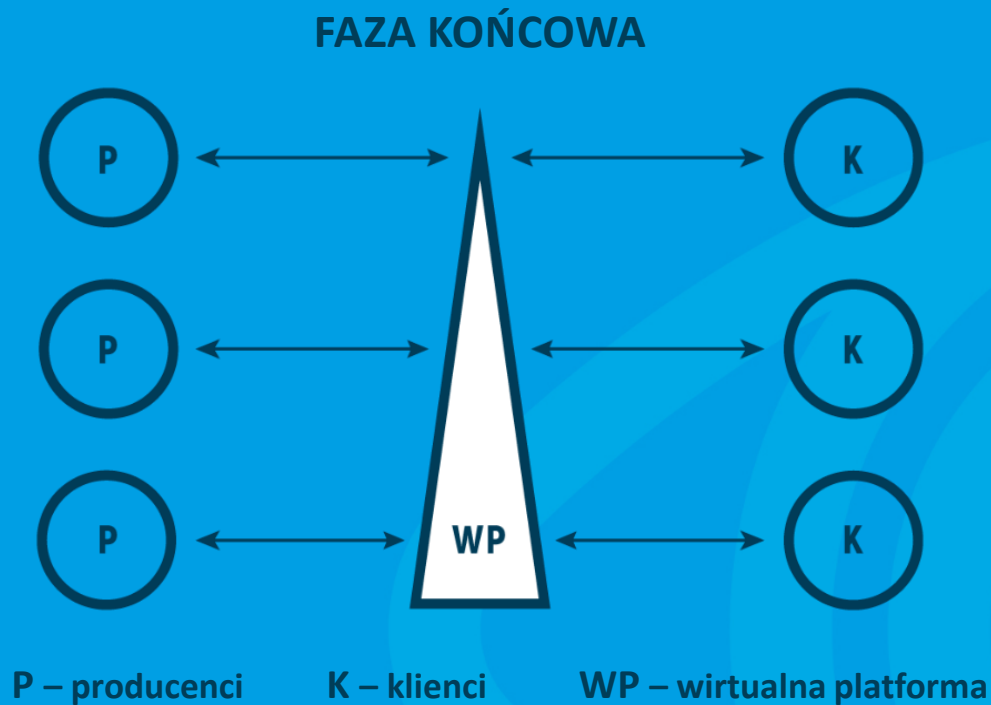
P – producenci

K – klienci

WP – wirtualna platforma

Wyłanianie się globalnych wirtualnych platform usługowych

Kapitalizacja wybranych korporacji w mln USD

	3/31/2005	3/31/2015
Amazon	13,362	207,275
Apple	30,580	752,160
Google	64,180	378,892
Uber	-	41,000
AT&T	78,027	175,108
Citigroup	244,346	165,488
General Electric	388,007	274,771
Kodak	6,067	794

wirtualne
platformy
usługowe

tradycyjne
korporacje

Firmy oportunistyczne i firmy relacyjne

Firmy oportunistyczne:

- zdolne do szybkiego dostosowywania się do zmieniającego się otoczenia
- sprawne w wykorzystywaniu nadarzających się okazji.
- tracą jednak zdolność samodzielnego przekształcania się i wyznaczania trajektorii swego rozwoju
- grają w to co ich konkurenci: mogą być lepsze lub gorsze, ale nie potrafią być inne.
- poruszają się w schemacie ekspansja i wzrost – redukcja i kurczenie się, mogą rosnąć, ale nie rozwijać

Firmy oportunistyczne i firmy relacyjne (2)

Firmy oportunistyczne przypominają drapieżnika, który skutecznie potrafi walczyć o przetrwanie, nawet w niebezpiecznym środowisku. Jeśli jednak to środowisko ulega zasadniczej zmianie i wyczerpują się jego zasoby – ginie.

Firma-drapieżnik nie martwi się o kształtowanie swego środowiska i wytwarzanie zasobów – przechwytuje je lub zawłaszcza

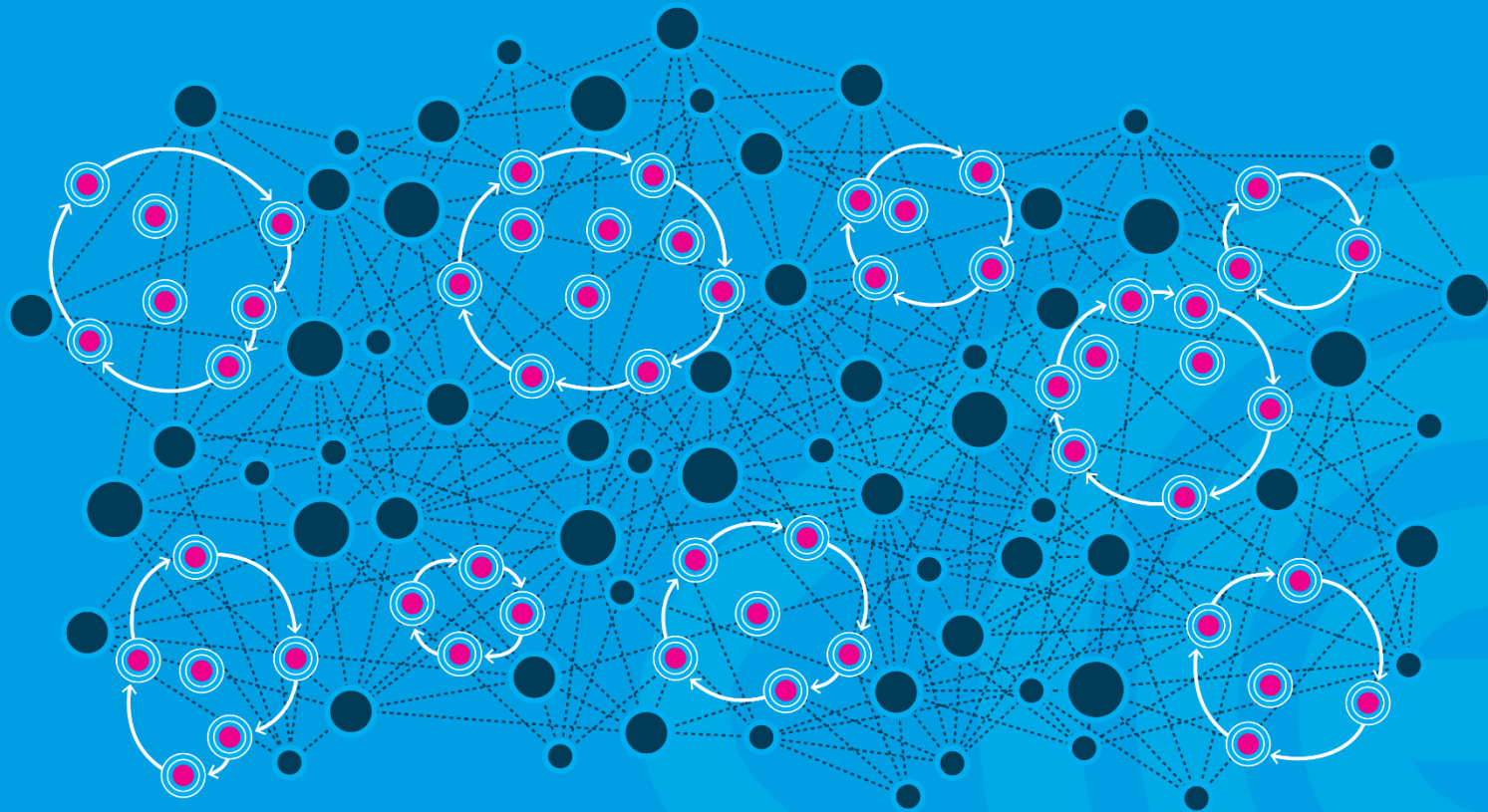
Firmy oportunistyczne i firmy relacyjne (3)

Firmy relacyjne:

- koncentrują się na wytwarzaniu i współwytwarzaniu zasobów
- dzięki temu mogą się przekształcać i rozwijać
- pod naporem drapieżnych konkurentów firma relacyjna sama może nie przetrwać, dlatego jej bezpieczeństwo zależy od siły jej partnerskich relacji
- firma relacyjna jest tym dla siebie, kim jest dla innych

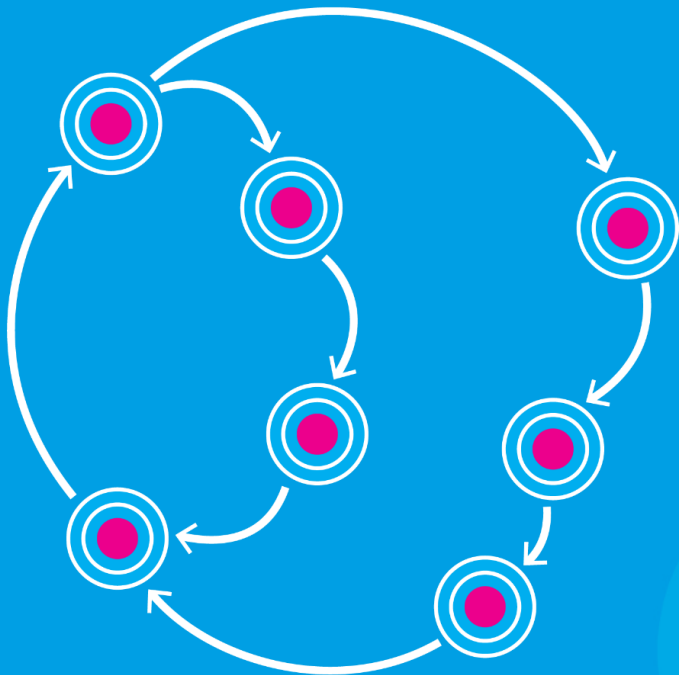

Pole grawitacyjne relacyjnej gry rynkowej

Klaster Firm-Idei jako „bąbel zmiany”

- trwałe zmiany mogą zaistnieć tylko gdy są oddolne
- **nowe** rozprzestrzenia się tylko w najbliższym otoczeniu i/lub z osobą blisko oddaloną od bąbla
- zmiana wynika z efektu demonstracji i polega na wzbudzaniu fali (wiral)
- koncepcja **wysp i archipelagów** (Hausner, Zmyślony)
- bąble nie mają struktury pionowej

prof. Andrzej Nowak
Bąble zmiany

W kierunku relacyjnej gry rynkowej

- myślenie i przemianę trzeba zacząć od firmy – Firma-Idea
- ekonomia wartości – open eyes economy
- istotne jest szczególnie dostrzeżenie różnicy między zasobami (*stocks*) oraz strumieniami, które generują (*flows*)
- to bowiem implikuje dostrzeżenie różnicy między efektywnością operacyjną (instrumentalną) i efektywnością strukturalną
- szersze rozumienie gospodarki cyrkularnej – gospodarka okrężna

Rozwojowa okръżność

SPIRALA ROZWOJU

- tu się pojawia wymiar czasu
- spiralność stwarza nowe możliwości działania, bowiem działanie spirali rozwoju oznacza kreowanie nowych dotychczas nie występujących relacji społecznych
- to nie jest pętla, to nieodwracalna rozwojowa zmiana

MYŚL KOŃCOWA

We współczesnym świecie nie ma ucieczki od współzależności. Sedno w tym, aby zastępować takie formy współzależności, które generują niestabilność, takimi, które ją redukują. Oportunizm prowadzi do współzależności niestabilnej, gra relacyjna sprzyja stabilności

OPEN EYES ECONOMY SUMMIT

14-15 LISTOPADA 2017

ICE KRAKÓW

